

*****

**ปัญหากระบวนการลงโทษนักกีฬาและบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬา
ตามพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555**

**Issues of Athlete and Athlete Support Personnel Sanctions Procedures
under the Anti-Doping in Sports Act B.E. 2555 (A.D. 2012)**

ฤทัยรัตน์ คงมา*, ปภาศรี บัวสวรรค์** และ พรพล เทศทอง***

Ruethairat Kongma, Praphasri Buasawan and Pornpon Testtong

*สาขาวิชากฎหมายเพื่อการพัฒนา **คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

¹ Law for Development, Faculty of Law, Ramkhamhaeng University, Thailand,

***คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ประเทศไทย

Faculty of Law, Mae Fah Luang University, Thailand

*Email: ruethairat.kg@gmail.com

Received April 23, 2024 Revise May 1, 2024 Accepted August 31, 2024

บทคัดย่อ

พระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ถูกบัญญัติขึ้นเพื่อให้ประเทศไทยดำเนินการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา โดยการสร้างทักษะความพร้อมทางกายภาพและจิตสำนึกในการเล่นกีฬาดด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม เพื่อปกป้องสิทธิขั้นพื้นฐานของนักกีฬา เพื่อความเสมอภาค เพื่อคุ้มครองสุขภาพ และเพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งจิตวิญญาณแห่งกีฬา และมีสถานะเป็นกฎหมายภายในของประเทศไทย ซึ่งต้องสอดคล้องกับเจตนารมณ์และความมุ่งหมายแห่งบทบัญญัติของประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ตามคำประกาศโคเปนเฮเกน (The Copenhagen Declaration on Anti-Doping in Sport) และข้อผูกพันแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามในการกีฬา (International Convention Against Doping in Sport)

จากการศึกษาพบว่า กระบวนการลงโทษนักกีฬาและบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาตามพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ยังมีปัญหาหลายประการซึ่งไม่สอดคล้องกับ ประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ทำให้การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาในกระบวนการลงโทษนักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาของประเทศไทย ขาดกลไกการเข้าทำข้อตกลงการระงับข้อพิพาทในขั้นตอนก่อนการพิจารณาคดี (Resolution agreement) ตลอดจนการขาดบทบัญญัติและบทคุ้มครองสิทธิของบุคคลซึ่งได้รับความคุ้มครอง (Protected Person) อีกทั้ง บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่บังคับใช้ยังไม่ครอบคลุมถึงบุคคลอื่น (Person) ซึ่งสามารถกระทำการในลักษณะที่กฎหมายนี้บัญญัติให้เป็นความผิดเช่นเดียวกับนักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬา

คำสำคัญ: กีฬา; สารต้องห้ามทางการกีฬา; นักกีฬา; บุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬา; ข้อตกลงการระงับข้อพิพาท

Abstract

The Anti-Doping in Sports Control Act B.E. 2555 (2012) was enacted to allow Thailand to implement anti-doping measures in sports by fostering physical readiness and promoting a fair sportsmanship attitude, ensuring the basic rights of athletes, promoting equality, protecting health, and upholding the spirit of sports. This act is part of Thailand's domestic legislation and aligns with the intentions and goals of the World Anti-Doping Code, as expressed in the Copenhagen Declaration on Anti-Doping in Sport, and the commitments of the International Convention Against Doping in Sport.

According to the study, issues persist in the procedures for sanctioning Athletes and Athlete Support Personnel, diverging from the standards outlined in the World Anti-Doping Code. Challenges include the absence of mechanisms for pre-adjudication Resolution Agreements, inadequacies in defining and protecting the rights of Protected Persons, the existing legal framework does not encompass other individuals who may commit acts considered violations under the law, akin to those committed by Athletes or Athlete Support Personnel.

Keywords: Sports; Doping in Sport; Athlete; Athlete Support Personnel; Resolution Agreements

บทนำ

ภายใต้การขับเคลื่อนเพื่อบูรณาการและส่งเสริมการเล่นกีฬาดังด้วยจิตวิญญาณแห่งโอลิมปิกนิยม (Olympism) ของคณะกรรมการโอลิมปิกสากล (International Olympic Committee--IOC) จนกระทั่งในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ปี ค.ศ. 1999 ณ เมืองโลซาน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ได้มีการเชิญรัฐบาลประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมการประชุมสารต้องห้ามทางการกีฬาโลก ครั้งที่ 1 (The 1st World Conference on Doping in Sport) และได้มีการจัดทำปฏิญญาสากลด้านการต่อต้านสารต้องห้ามทางการกีฬา (Lausanne Declaration on Doping in Sport) ซึ่งเป็นเอกสารฉบับแรกที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการควบคุมสารต้องห้ามทางการกีฬา ต่อมาในช่วงเดือนพฤศจิกายนของปีเดียวกัน องค์การต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (World Anti-Doping Agency--WADA) ได้ถูกก่อตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนทางกีฬาดังด้วยการควบคุมสารต้องห้าม และในปี ค.ศ. 2003 มีการจัดประชุมสารต้องห้ามทางการกีฬาโลก ครั้งที่ 2 (The 2nd World Conference on Doping in Sport) ณ กรุงโคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์ก ประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (World Anti-Doping Code: WADC) ได้ให้การรับรอง ในหลักการเบื้องต้น อีกทั้งยังให้การรับรองปฏิญญาโคเปนเฮเกน ว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามในการกีฬา (The Copenhagen Declaration on Anti-Doping in Sport) โดย

*****

ต่อมาได้มีการทบทวนเพื่อปรับปรุงร่างประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (WADC) จนเสร็จสิ้นและประกาศใช้ในปี ค.ศ. 2009 เป็นฉบับแรก (World Anti-Doping Agency,(2021).

ในขณะเดียวกันองค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ องค์การยูเนสโก (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization--UNESCO) ก็พยายามผลักดันและนำเสนออนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามในการกีฬา (International Convention Against Doping in Sport) เพื่อให้ประเทศสมาชิกพิจารณาให้การรับรองอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งในปี ค.ศ. 2005 (19 ตุลาคม ค.ศ. 2005) อนุสัญญา ฉบับดังกล่าวได้รับการรับรองจากประเทศสมาชิกในการประชุมสามัญขององค์การยูเนสโก ครั้งที่ 33 (The 33rd General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) เมื่อวันที่ 3 - 21 ตุลาคม ค.ศ. 2005 ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

ใน ปี ค.ศ. 2003 ซึ่งมีการประชุมสารต้องห้ามทางการกีฬาโลก ครั้งที่ 2 (The 2nd World Conference on Doping in Sport) ประเทศไทยได้ลงนามเข้าร่วมปฏิญญาโคเปนเฮเกน (Copenhagen Declaration on Anti-Doping in Sport) เพื่อรองรับประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (World Anti-Doping Code--WADC) ตลอดจนการเข้าร่วมการประชุมสามัญขององค์การยูเนสโก ครั้งที่ 33 (The 33rd General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) ในปี ค.ศ. 2005 ณ กรุงปารีส ซึ่งได้มีการประกาศรับรองอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วย การต่อต้านการใช้สารต้องห้ามในการกีฬา (International Convention Against Doping in Sport) ดังกล่าวข้างต้น

ในฐานะสมาชิกขององค์การยูเนสโก (UNESCO) ประเทศไทยจึงมีพันธะผูกพันในการให้การรับรองอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ในการกีฬา (International Convention Against Doping in Sport) ซึ่งประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน (Ratification) เข้าเป็นภาคีของอนุสัญญา นี้ โดยการมอบสัตยาบันสาร (Instrument of Ratification) กับองค์การยูเนสโก (UNESCO) และเป็นส่วนหนึ่งของภาคีอนุสัญญา อย่างสมบูรณ์ ตามความในมาตรา 36 แห่งอนุสัญญา เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2549 ประเทศไทยจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ในฐานะของกฎหมายภายใน (National legislation) เพื่อปฏิบัติพันธกิจด้านสารต้องห้ามทางการกีฬาให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์แห่งประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (World Anti-Doping Code: WADC)

อย่างไรก็ตาม พบว่าปัจจุบันพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ขาดกลไกการเข้าทำข้อตกลงการระงับข้อพิพาท (Resolution Agreement) ในขั้นตอนก่อนการพิจารณาคดี ตลอดจนการขาดบทบัญญัติและบทคุ้มครองสิทธิของบุคคลซึ่งได้รับความคุ้มครอง (Protected Person) และบทบัญญัติโทษที่ไม่ครอบคลุมไปถึงบุคคลอื่น (Person) ซึ่งได้กระทำการอันมีลักษณะที่ถือเป็นความผิด ส่งผลให้กระบวนการลงโทษนักกีฬาและบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาตามพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ขาดความสอดคล้องกับประมวลกฎต่อต้านการใช้ สารต้องห้ามโลก (WADC) ซึ่งอาจส่งผลให้ประเทศไทยมีสถานะเป็นภาคีสมาชิกไม่ถูกรับรอง (Non-compliant with the World Anti-Doping Code) เหมือนดังเช่นในอดีตของช่วงปี พ.ศ. 2564 นำไปสู่การเสื่อมเสียเกียรติภูมิอย่างเป็นวงกว้างระดับโลก

*****

การถูกถอดถอนสิทธิ์ในการจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ ผลกระทบต่อความมั่นคงและมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างมหาศาล อีกทั้งโอกาสในการเติบโตทางอุตสาหกรรมกีฬา เศรษฐกิจ และการพัฒนาสังคมด้วยกีฬา

การทบทวนวรรณกรรม และแนวคิด

จากข้อเท็จจริงและปัญหาดังกล่าวมาข้างต้นนั้น ทำให้เห็นถึงปัญหาข้อกฎหมายที่ควรนำมาศึกษาวิจัยดังต่อไปนี้

2.1 ปัญหาการระงับข้อพิพาทในขั้นตอนก่อนการพิจารณา (Resolution Agreement) ใน

กระบวนการลงโทษนักกีฬาภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 กำหนดให้นักกีฬาซึ่งปรากฏตามบทนิยามในมาตรา 3 ว่าหมายถึงบุคคลที่เข้าแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติตามที่สหพันธ์กีฬานานาชาติของแต่ละชนิดกีฬานั้น ๆ กำหนด หรือในระดับชาติตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด จะต้องเข้าสู่กระบวนการลงโทษในกรณีที่ได้กระทำการละเมิดกฎ การต่อต้านการใช้สารต้องห้าม (ADRVs) โดยคณะกรรมการพิจารณาโทษและคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์เป็นคณะกรรมการเฉพาะเรื่องตามความในมาตรา 11 ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย กีฬา และการแพทย์ โดยที่คณะกรรมการทั้งสองต้องมีความเป็นอิสระต่อกัน คณะกรรมการพิจารณาโทษมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการพิจารณา ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด พร้อมมีคำตัดสินและคำสั่งลงโทษ ส่วนคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ มีอำนาจพิจารณา และวินิจฉัยคำสั่งลงโทษในกรณีที่นักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ตามความในมาตรา 26 และมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ตามลำดับนั้น ปรากฏปัญหาในทางปฏิบัติว่า พระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ขาดกลไกการระงับข้อพิพาท (Resolution Agreement) (วิชัย อริยะนันท์ทกะ, (2544) ในขั้นตอนก่อนการพิจารณาคดี ซึ่งเป็นบทบัญญัติตามหลักการสากลในการระงับหรือไกล่เกลี่ยเพื่อทำข้อตกลงในลักษณะของสัญญาที่สามารถทำได้ก่อนการขึ้นตอนการพิจารณาคดี เพื่อเปิดโอกาสให้นักกีฬา บุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาได้ประโยชน์จากการกำหนดบทลงโทษที่แตกต่างจากกรณีทั่วไป ในขณะที่องค์กรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบก็สามารถลดภาระในขั้นตอนการพิจารณาคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยบทบัญญัติและข้อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาท (Resolution Agreement) (สำนักงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา, (2564) ในขั้นตอนก่อนการพิจารณาคดี (Pre-Adjudication) ปรากฏอยู่ใน Article 10.8.2 ของประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ฉบับปี ค.ศ. 2021 (WADC 2021) ซึ่งได้กำหนดว่าในกรณีที่นักกีฬาหรือบุคคลอื่นรับสารภาพว่าได้กระทำการละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม (Anti-Doping Rule Violations--ADRVs) และแสดงเจตนาตกลงยอมรับโทษที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามยอมรับได้ โดยนักกีฬาหรือบุคคลอื่นนั้นจะได้รับการลดหย่อนระยะเวลาการตัดสิทธิ์เข้าร่วมการแข่งขันและจะได้รับการลดหย่อนระยะเวลาการตัดสิทธิ์เข้าร่วมการแข่งขันอาจเริ่มต้นเร็วที่สุด รวมทั้ง เงื่อนไขเฉพาะกรณีอื่น ๆ ซึ่ง

*****

บทบัญญัติข้างต้น มีเจตนารมณ์เพื่อเปิดโอกาสให้ยุติข้อพิพาทและลดจำนวนคดีในชั้นก่อนการพิจารณา(จัด
เศรษฐกิจ, (2556)

2.2 ปัญหาการลงโทษนักกีฬาซึ่งเป็น “บุคคลที่ได้รับความคุ้มครอง” (Protected Person)

พระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ยังไม่ปรากฏบทบัญญัติอันเป็นการรองรับ
สิทธิหรือนักกีฬาซึ่ง ในขณะที่มีการกระทำการละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม (ADRVs) ไต ๆ มีอายุต่ำ
กว่า 16 ปีบริบูรณ์, หรืออายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์แต่ไม่อยู่ในกลุ่มนักกีฬาที่ถูกขึ้นทะเบียนเพื่อรับการตรวจสอบ
นอกช่วงการแข่งขัน (Registered Testing Pool) และไม่เคย เข้าร่วมแข่งขันในมหกรรมกีฬาระดับนานาชาติ
, หรือเป็นผู้มีความบกพร่องทางความสามารถในการทำนิติกรรมโดยเหตุอื่นที่นอกจากอายุตามบทบัญญัติแห่ง
กฎหมายในประเทศที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนักกีฬากลุ่มดังกล่าวถูกกำหนดให้เป็น “บุคคลที่ได้รับความคุ้มครอง
(Protected Person)” ตามประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (WADC) ซึ่งจะต้องได้รับการ
คุ้มครองในกระบวนการลงโทษที่แตกต่างไปจากนักกีฬาทั่วไป(ก้องศักดิ์ ยอดมณี, (2560)

2.3 ปัญหาการลงโทษบุคคลซึ่งเป็น “บุคคลอื่น” (Person) ในบางกรณีนอกเหนือจากบุคคลซึ่ง

สนับสนุนกีฬาตามบทนิยามตามความในมาตรา 3 ได้ให้ความหมายว่าบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬา ได้แก่ ผู้
ฝึกสอน ผู้ฝึกซ้อม ผู้จัดการ ตัวแทน คณะทำงานร่วมทีม เจ้าหน้าที่ บุคลากรทางการแพทย์ และทางเวชกิจ
ฉุกเฉิน หรือบิดามารดาของนักกีฬา หรือบุคคลอื่นใดซึ่งให้การรักษ ให้ความช่วยเหลือหรือทำงานร่วมกับ
นักกีฬาที่เข้าร่วมหรือเตรียมตัวสำหรับการแข่งขันกีฬา ซึ่งหากบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาเหล่านี้ได้กระทำการ
ละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม (ADRVs) ก็จำต้องเข้าสู่กระบวนการลงโทษเช่นเดียวกับกรณีนักกีฬา
อย่างไรก็ตาม ยังมีบุคคลอื่นที่อาจมีอิทธิพลหรือบทบาทที่เกี่ยวข้องกับนักกีฬา และอาจเป็นส่วนหนึ่งของการ
กระทำละเมิดในกรณีนั้น ๆ หรือเข้าข่ายลักษณะการกระทำการละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม
(ADRVs) (สำนักงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา, (2564) ซึ่งปัจจุบันยังไม่อาจลงโทษกลุ่มบุคคลอื่น
นอกเหนือจากบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาได้ ทั้งที่ประมวลกฎต่อต้านการใช้ สารต้องห้ามโลก (WADC) ได้
กำหนดให้ “บุคคลอื่น (Person)” หมายถึงบุคคลธรรมดา องค์กรหรือนิติบุคคลอื่นใด และกรณีบุคคลอื่น
(Person) ได้กระทำการในลักษณะที่การกระทำการละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม (ADRVs) อนึ่ง
ถ้อยคำที่ปรากฏตาม Article 2.1 – Article 2.11 ประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ฉบับปี ค.ศ.
2021 (WADC 2021) ว่าด้วยการละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม (Anti-Doping Rule Violations--
ADRVs) นั้น ปรากฏว่า นอกเหนือจากนักกีฬาและบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาที่ถูกกำหนดให้ต้องเข้าสู่
กระบวนการลงโทษแล้ว ในบางกรณียังครอบคลุมการกระทำการละเมิดของบุคคลอื่น (Person) ด้วย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยฉบับนี้ มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยรวบรวม
ข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องจากหนังสือกฎหมาย คำสั่งลงโทษ แนวทางการพิจารณาคดีบทความ วารสาร
รายงานการวิจัย สื่ออินเทอร์เน็ต บทบัญญัติของกฎหมายไทย กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายระหว่าง

*****

ประเทศ รวมทั้งวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ ที่เกี่ยวข้องกับสารต้องห้ามทางการกีฬา และแหล่งข้อมูลโดยตรงจากสำนักงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย อันได้แก่ ข้อมูล สถิติข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับกระบวนการลงโทษนักกีฬาและบุคคลซึ่งสนับสนุน การกีฬาภายใต้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ตลอดจนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ระบบฐานข้อมูลออนไลน์ขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและองค์กรกีฬาในระดับชาติ และระดับนานาชาติ

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระเบียบ โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา นำเสนอแบบเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่ากระบวนการลงโทษนักกีฬาและบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาตามพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ขาดกลไกการเข้าทำข้อตกลงการระงับข้อพิพาท (Resolution Agreement) ในขั้นตอนก่อนการพิจารณาคดี ตลอดจนการขาดบทบัญญัติและบทคุ้มครองสิทธิของบุคคลซึ่งได้รับความคุ้มครอง (Protected Person) และบทบัญญัติโทษที่ไม่ครอบคลุมไปถึงบุคคลอื่น (Person) ซึ่งได้กระทำการอันมีลักษณะที่ถือเป็นความผิด ผู้ศึกษาจึงได้มี การรวบรวมและวิเคราะห์ปัญหาพร้อมข้อเสนอแนะ

4.1 ปัญหาการระงับข้อพิพาทในขั้นตอนก่อนการพิจารณา (Resolution Agreement)

พระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 กำหนดให้กระบวนการลงโทษนักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬา ในกรณีที่นักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬานั้น ๆ ได้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้าม ตามมาตรา 22 ประกอบประกาศคณะกรรมการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา เรื่อง การกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้าม พ.ศ. 2565 จะต้องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาโทษสำหรับกรณีนั้น ๆ โดยที่การกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามข้างต้น หมายถึงการกระทำลักษณะหนึ่งลักษณะใด ดังนี้

- 1) มีสารต้องห้ามหรือเมตาบอไลต์ หรือสารบ่งชี้ของสารต้องห้ามในตัวอย่างที่เก็บจากนักกีฬา
- 2) ใช้หรือพยายามใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้าม
- 3) หลบเลี่ยง ปฏิเสธ หรือไม่มาให้เก็บตัวอย่าง
- 4) ไม่แจ้งถิ่นที่อยู่
- 5) แทรกแซงหรือพยายามแทรกแซงกระบวนการควบคุมการใช้สารต้องห้ามไม่ว่าในขั้นตอนหรือกระบวนการใด ๆ
- 6) ครอบครองสารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้าม
- 7) คำหรือพยายามคำสารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้าม
- 8) จัดการหรือพยายามจัดการสารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามให้นักกีฬาในการแข่งขันกีฬาหรือจัดการหรือพยายามจัดการสารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามที่ถูกห้ามใช้นอกการแข่งขันกีฬาให้นักกีฬานอกการแข่งขันกีฬา

*****

9) ร่วมกระทำผิดหรือพยายามร่วมกระทำผิดกับบุคคลอื่นที่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามตามประกาศฉบับนี้

10) ใช้บริการทางวิชาชีพหรือบริการทางการกีฬาจากบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาที่ตนรู้ว่าอยู่ระหว่างถูกตัดสิทธิเข้าร่วม การแข่งขันกีฬา หรือจากบุคคลอื่นที่อยู่ระหว่างการถูกลงโทษ หรือเคยถูกลงโทษทางอาญาทางวิชาชีพหรือทางวินัย เนื่องจากได้กระทำการที่มีลักษณะเป็นความผิดเกี่ยวกับการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามมาแล้วไม่น้อยกว่าหกปี ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่ถูกลงโทษ ทางอาญา ทางวิชาชีพหรือทางวินัย หรือกระทำการอันเป็นการออกหน้าหรือเป็นคนกลางของบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาเช่นว่านั้น และ

11) ขัดขวางหรือตอบโต้มิให้มีการรายงานข้อมูลหรือนำส่งเอกสาร หลักฐานเกี่ยวกับการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ โดยที่การกระทำตามลักษณะ (5) (6) (7) (8) (9) (10) (11) ถือเป็นความผิดด้วย หากผู้กระทำเป็นบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬา หรืออาจกล่าวได้ว่าเมื่อเกิดกรณีนักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาได้กระทำการที่มีลักษณะดังกล่าว นักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬานั้น ๆ จะต้องเข้าสู่กระบวนการลงโทษตามพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ต่อไป

เมื่อเปรียบเทียบกระบวนการลงโทษนักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาตามพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 กับกระบวนการจัดการผล (Results Management) ตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 (WADC 2021)) พบว่าประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 (WADC 2021) กำหนดให้กระบวนการจัดการผล (Results Management) ประกอบด้วยขั้นตอนก่อนการพิจารณา (Pre-Adjudication) และขั้นตอนการพิจารณา (Adjudication) เพื่อทำคำตัดสินตามมาตรฐานสากลด้านการจัดการผล (International Standard for Results Management--ISRM) และคู่มือการปฏิบัติสำหรับการจัดการผล (Guideline for Results Management) โดยปรากฏบทบัญญัติอันเกี่ยวกับการให้สิทธิในการทำข้อตกลงระงับข้อพิพาท (Resolution Agreement) หรือการสละสิทธิการต่อสู้ในชั้นการพิจารณาโดยการรับสารภาพและยอมรับโทษในทันทีที่ทราบถึงการกระทำความผิด (Prompt admission) ในขั้นตอนก่อนการพิจารณา (Pre-Adjudication) ซึ่งปรากฏตาม Article 10.8.2 และ Article 10.8.1 ของประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 (WADC 2021) ตามลำดับ

การทำข้อตกลงระงับข้อพิพาท (Resolution Agreement) หรือการให้โอกาสในการข้อตกลงระงับข้อพิพาทกรณีที่นักกีฬาหรือบุคคลอื่นที่กระทำการละเมิดรับสารภาพว่าได้ละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามหลังจากที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามได้แสดงหลักฐานการละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามต่อนักกีฬาหรือบุคคลอื่นดังกล่าวแล้ว อันหมายถึงช่วงเวลาภายหลังจากที่ได้รับการแจ้ง (The First Notification) การละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม (ADRVs) หรือภายหลังจากการถูกตั้งข้อกล่าวหา (The Notice of Charge) โดยต้องทำข้อตกลงสงวนสิทธิ (Without Prejudice Agreement) นักกีฬาหรือบุคคลอื่นกรณีนั้น ๆ จะได้รับการลดหย่อนโทษที่เกี่ยวกับระยะเวลาการตัดสิทธิเข้าร่วมการแข่งขัน และระยะเวลาการตัดสิทธิเข้าร่วมการแข่งขันอาจเริ่มต้นเร็วที่สุดนับตั้งแต่วันเก็บตัวอย่างหรือวันที่ได้เกิด การกระทำละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของความผิด (The seriousness of the violation) และ

*****

ระยะเวลาที่ใช้สำหรับการเข้าสู่กระบวนการโดยการยอมรับสารภาพ (How Quickly the Athlete or Other Person Admits the Violation)

บทบัญญัติดังกล่าวที่ปรากฏในประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 (WADC 2021) ถือเป็นการให้สิทธิบุคคลซึ่งได้กระทำละเมิดตามกฎหมายในขั้นตอนก่อนการพิจารณา (Pre-Adjudication) โดยมีเจตนารมณ์ของกฎหมายเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ยุติข้อพิพาทและลดจำนวนคดีในขั้นตอนก่อนการพิจารณา ซึ่งเป็นกลไกที่จะยุติข้อพิพาท ข้อดี คือ มีความยืดหยุ่น ประหยัดเวลา การรักษาความลับของข้อพิพาท และ คู่พิพาทมีผลผูกพันให้ทำตามคำชี้ขาด กรณีคู่พิพาทไม่ปฏิบัติตามคำตัดสินชี้ขาดจะต้องมีการฟ้องศาลเพื่อใช้อำนาจศาลบังคับให้ปฏิบัติตามคำตัดสินชี้ขาดนั้น และสอดคล้องกับมุมมองบนพื้นฐานที่ว่ามนุษย์โดยทั่วไปเป็นผู้มีเหตุผล รู้และเข้าใจในเหตุผลได้ (Rational and Reasonable) ซึ่งมนุษย์ทุกคนต้องการจะบรรลุความสำเร็จ โดยที่ทุกคนยังต้องการบรรลุความสำเร็จของตนเองเป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับซึ่งกันและกัน

อย่างไรก็ตาม การทำข้อตกลงระงับข้อพิพาท (Resolution Agreement) มีลักษณะแตกต่างจากการระงับข้อพิพาททางเลือก (Alternative Dispute Resolution: ADR) เนื่องจากเป็นวิธีการที่ยืดเอาเจตจำนงค์ร่วมกันระหว่างคู่กรณีในลักษณะของสัญญาโดยไม่จำเป็นต้องมีบุคคลหรือองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นคนกลางในการยุติข้อพิพาทแต่อย่างใด เสมือนเป็นทางเลือกระหว่างคู่กรณีที่อยู่ภายใต้หลักของข้อตกลงสงวนสิทธิ (Without Prejudice Agreement)

แม้ความในตอนท้ายของมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาก็จะปรากฏบทบัญญัติสำหรับการอุทธรณ์คำวินิจฉัยต่อศาลอนุญาโตตุลาการทางการกีฬาตามข้อตกลงที่ผูกพันระหว่างองค์กรที่ถูกกำหนดให้ทำหน้าที่ระงับข้อพิพาททางการกีฬาด้วยวิธีอนุญาโตตุลาการหรือวิธีไกล่เกลี่ย หรือบทบัญญัติอันปรากฏในข้อ 17 แห่งประกาศคณะกรรมการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา เรื่อง การวินิจฉัยอุทธรณ์ พ.ศ. 2565 ซึ่งกำหนดให้ผู้อุทธรณ์มีสิทธิเลือกที่จะอุทธรณ์คำตัดสินของคณะกรรมการพิจารณาโทษไปยังศาลอนุญาโตตุลาการทางการกีฬาได้ และในกรณีที่มีการอุทธรณ์ ไปยังศาลอนุญาโตตุลาการทางการกีฬาดังกล่าว ห้ามมิให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์รับคำอุทธรณ์ในกรณีนั้นซ้ำหรือซ้อนอีก หากมีผู้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ไว้ก่อนหน้าแล้ว นั้น มีอาจถือว่าเป็นกลไกการระงับข้อพิพาทในขั้นตอนก่อนการตัดสินที่นักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาจะได้สิทธิในการเข้าทำความตกลงระงับข้อพิพาทหรือทางเลือกอื่นใดอันเป็นเสมือนทางเลือกก่อนเข้าสู่กระบวนการลงโทษแต่อย่างใด

มากไปกว่านั้น เมื่อพิจารณาถึงกระบวนการลงโทษนักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬา พระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติพบว่า อัตราการเข้าสู่กระบวนการลงโทษโดยการเข้าสู่ชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการตามมาตรา 26 เป็นหนึ่งร้อยเปอร์เซ็นต์ของจำนวนคดีหรือกระทำการละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม (ADRVs) ที่เกิดขึ้น เนื่องจากกระบวนการลงโทษนักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ไม่มีบทบัญญัติว่าด้วยการทำข้อตกลงระงับข้อพิพาท (Resolution Agreement) หรือขั้นตอนทางเลือกอื่นในการยุติข้อพิพาทในขั้นตอนก่อนการพิจารณา (Pre-Adjudication)

4.2 ปัญหาการลงโทษนักกีฬาซึ่งเป็น “บุคคลที่ได้รับความคุ้มครอง” (Protected Person) จาก

การศึกษาและรวบรวมข้อมูลของกระบวนการลงโทษนักกีฬาและบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาดามพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 พบว่าการกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้าม ตามข้อ 2 (1) การมีสารต้องห้ามหรือเมตาบอไลต์ หรือสารบ่งชี้ของสารต้องห้ามในตัวอย่างที่เก็บจากนักกีฬา และข้อ 2 (2) การใช้หรือพยายามใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามแห่งประกาศคณะกรรมการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา เรื่อง การกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้าม พ.ศ. 2565 ซึ่งถูกบัญญัติให้เป็นความผิดตามความในมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ถือเป็นลักษณะความผิดที่อยู่ภายใต้หลักความรับผิดเด็ดขาด (Strict Liability) หมายความว่า ผู้กระทำความผิดมิจำเป็นต้องแสดงให้เห็นว่ามีเจตนาหรือมีความประมาทเลินเล่อในการกระทำความผิด เพื่อพิสูจน์ว่ามีการละเมิดกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้าม

เมื่อผู้ศึกษาได้วิเคราะห์เปรียบเทียบบทนิยามของ “นักกีฬา” พบว่า APPENDIX 1 DEFINITIONS ประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ฉบับปี ค.ศ. 2021 (WADC 2021)) ซึ่งกำหนดนิยามความหมายว่า “บุคคลใดที่แข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติ (ตามที่สหพันธ์กีฬานานาชาติแต่ละแห่งจะกำหนด) หรือระดับชาติ (ตามที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติแต่ละแห่งจะกำหนด) องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามมีดุลยพินิจในการบังคับใช้กฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามกับนักกีฬาที่ไม่ใช่ทั้งนักกีฬาระดับนานาชาติและนักกีฬาระดับชาติ ด้วยเหตุนี้จึงกำหนดให้คำว่า “นักกีฬา” มีความหมายครอบคลุมบุคคลกลุ่มดังกล่าวทั้งหมด ทั้งนักกีฬาที่ไม่ใช่นักกีฬาระดับนานาชาติหรือนักกีฬาระดับชาติ ซึ่งบทนิยามที่ปรากฏตามความในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 นั้น มีความสอดคล้อง และครอบคลุมตามบทนิยามความหมายของ “นักกีฬา (Athlete)” ที่กำหนดในประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ฉบับปี ค.ศ. 2021 (WADC 2021) แล้ว

อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษาพบว่าประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ฉบับปี ค.ศ. 2021 (WADC 2021) ยังได้กำหนดบทนิยามของกลุ่มบุคคลซึ่งเป็นนักกีฬาและมืองค์ประกอบ อันได้แก่ นักกีฬาซึ่งในขณะที่มีการกระทำการละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม (ADRVs) ใด ๆ นั้น มีคุณลักษณะอื่นที่เป็นองค์ประกอบตามข้อหนึ่งข้อใด ดังนี้ ประการแรกคือนักกีฬารายนั้นมีอายุต่ำกว่า 16 ปีบริบูรณ์ ประการที่สองคือมีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์แต่ไม่อยู่ในกลุ่มนักกีฬาที่ถูกขึ้นทะเบียนเพื่อรับการตรวจสอบ (Registered Testing Pool) ประกอบกับไม่เคยเข้าร่วมแข่งขันในมหกรรมกีฬาระดับนานาชาติ และประการสุดท้ายคือกรณีนักกีฬาเป็นผู้มีความบกพร่องทางความสามารถในการทำนิติกรรมโดยเหตุอื่นที่นอกจากอายุตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายในประเทศที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนักกีฬากลุ่มดังกล่าวถูกกำหนดให้เป็น “บุคคลซึ่งได้รับความคุ้มครอง (Protected Person)” ตาม APPENDIX 1 DEFINITIONS ประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ฉบับปี ค.ศ. 2021 (WADC 2021)

ทั้งนี้ สำหรับการพิจารณากำหนดผลที่ตามมาหรือโทษอันเกี่ยวกับระยะเวลาในการตัดสินให้เข้าร่วมการแข่งขันของบุคคลซึ่งได้รับความคุ้มครอง (Protected Person) ประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ฉบับปี ค.ศ. 2021 (WADC 2021) ได้กำหนดให้พิจารณาทลดหย่อนระยะเวลาอันเกี่ยวกับโทษดังกล่าวในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับความคุ้มครอง (Protected Person) ที่ได้รับการกระทำการละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สาร

*****

ต้องห้ามกรณีที่ไม่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด โดยหากบุคคลซึ่งได้รับความคุ้มครอง (Protected Person) สามารถพิสูจน์ได้ว่าไม่มีความผิดหรือความประมาทเลินเล่อที่มีนัยสำคัญ และอาจพิจารณากำหนดโทษขั้นต่ำสุด โดยการว่ากล่าวตักเตือน โดยไม่ตัดสิทธิเข้าร่วมการแข่งขันก็ได้ กรณีพิจารณากำหนดโทษโดยตัดสิทธิเข้าร่วมการแข่งขันให้ระยะเวลาลงโทษหนักสุดเป็น 2 ปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของความผิดตาม Article 10.6.1.3 ประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ฉบับปี ค.ศ. 2021 (WADC 2021) ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับความคุ้มครอง (Protected Person) ได้กระทำการละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม (ADRVs) ตาม บทบัญญัติ Article 2.1, Article 2.2 หรือ Article 2.6 อันได้แก่ การมีสารต้องห้ามหรือเมตาบอลไลต์หรือสารบ่งชี้ของสารต้องห้ามในตัวอย่างที่เก็บจากนักกีฬา, การใช้หรือพยายามใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามโดยนักกีฬา และการครอบครองสารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามโดยนักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬา ตามลำดับ(Hessert, B.(2020)

เมื่อศึกษาเพิ่มเติม ผู้ศึกษาพบว่าผลของการละเมิดกฎ (“ผลที่ตามมา” หรือ “โทษ”) (Consequences of Anti-Doping Rule Violations หรือ “Consequences”) ของการละเมิดกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามของนักกีฬาหรือบุคคลอื่น ซึ่งอาจมีผลประการหนึ่งประการใดดังที่ปรากฏตาม APPENDIX 1 DEFINITIONS ประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ฉบับปี ค.ศ. 2021 (The World Anti-Doping Code,(2021) ต่อไปนี้ (1) การให้ผลการแข่งขันของนักกีฬาเป็นโมฆะ หมายถึง ผลการแข่งขันของนักกีฬาในช่วงการแข่งขันกีฬาหรือมหกรรมกีฬารั้งใดครั้งหนึ่งเป็นโมฆะโดยผลที่ตามมาทั้งหมดรวมถึงการริบเหรียญรางวัล คะแนน หรือรางวัลใด ๆ (2) การตัดสิทธิ เข้าร่วมในการแข่งขัน หมายถึง นักกีฬาหรือบุคคลอื่นถูกห้ามเข้าร่วมแข่งขันในช่วง การแข่งขันกีฬากิจการอื่นหรือการรับเงินสนับสนุนใด ๆ ตามระยะเวลาตามที่กำหนด (3) การพักการแข่งขันชั่วคราว หมายถึง นักกีฬาหรือบุคคลอื่น ถูกห้ามเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาหรือกิจกรรมใด ๆ เป็นการชั่วคราวก่อนที่จะมีคำตัดสินเป็นที่สิ้นสุดจากการพิจารณาโทษ (4) โทษปรับเงิน หมายถึง โทษปรับเงินที่ถูกกำหนดขึ้น เพื่อเป็นการลงโทษการละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามหรือเพื่อให้ชดเชยค่าเสียหายที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม และ (5) การเปิดเผยต่อสาธารณะและการรายงานต่อสาธารณะ นั้น มีบทบัญญัติสำคัญที่ปรากฏการคุ้มครองสิทธิของผู้เยาว์ บุคคลที่ได้รับความคุ้มครอง หรือนักกีฬาระดับสมัครเล่น ที่ไม่จำเป็นต้องมีการเปิดเผยต่อสาธารณะ ตามความ ใน Article 14.3.7 ประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ฉบับปี ค.ศ. 2021 (WADC 2021)

นอกจากนี้ Article 10.14.1 ประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ฉบับปี ค.ศ. 2021 (WADC 2021) ยังมีบทคุ้มครองบุคคลซึ่งได้รับความคุ้มครอง (Protected Person) โดยห้ามนักกีฬาหรือบุคคลอื่นที่ต้องถูกตัดสิทธิเข้าร่วมการแข่งขันเป็นระยะเวลานานกว่าสี่ปี โดยภายหลังจากรับโทษครบแล้ว ห้ามไม่ทำให้นักกีฬา หรือบุคคลอื่นนั้นทำงานร่วมกับบุคคลซึ่งได้รับความคุ้มครอง (Protected Person) ไม่ว่าในฐานะใด

4.3 ปัญหาการลงโทษบุคคลซึ่งเป็น “บุคคลอื่น” (Person) เมื่อพิจารณาความหมายของคำว่า “บุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬา” ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ซึ่งหมายความถึง ผู้ฝึกสอน ผู้ฝึกซ้อม ผู้จัดการ ตัวแทน คณะทำงานร่วมทีม เจ้าหน้าที่ บุคลากรทางการแพทย์และทางเวชกิจฉุกเฉิน หรือบิดามารดาของนักกีฬา หรือบุคคลอื่นใด ซึ่งให้การรักษา ให้ความ

*****

ช่วยเหลือหรือทำงานร่วมกับนักกีฬาที่เข้าร่วม หรือเตรียมตัวสำหรับการแข่งขันกีฬา โดยที่พระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 กำหนดให้การกระทำตามลักษณะ ข้อ 2(5) (6) (7) (8) (9) (10) (11) ของประกาศคณะกรรมการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา เรื่อง การกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้าม พ.ศ. 2565 ถือเป็นความผิดด้วยหากผู้กระทำเป็นบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬา เมื่อพิจารณาเพิ่มเติมและเปรียบเทียบ พบว่า Article 2.5–2.11 ของประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ฉบับปี ค.ศ. 2021 (WADC 2021) ระบุให้บุคคลอื่น (Person) ซึ่งปรากฏความหมายใน APPENDIX 1 DEFINITIONS หมายถึง บุคคลธรรมดาหรือองค์กรหรือหน่วยงานอื่นใด โดยถูกบัญญัติให้เป็นหนึ่งในผู้ที่อาจกระทำการละเมิดในกรณีดังกล่าวได้ กล่าวคือ บุคคลธรรมดาหรือองค์กรหรือหน่วยงานอื่นใดจะความผิดถ้าหาก นักกีฬาหรือบุคคลอื่นแทรกแซง หรือพยายามแทรกแซงการควบคุมการใช้สารต้องห้ามไม่ว่าในส่วนตัวใด ๆ, นักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนนักกีฬาคบครองสารต้องห้ามหรือใช้วิธีการต้องห้าม, นักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนนักกีฬาหรือบุคคลอื่นค้า หรือการพยายามค้าสารต้องห้าม หรือวิธีการต้องห้ามใด ๆ, นักกีฬาหรือบุคคลอื่นจัดการ หรือพยายามจัดการสารต้องห้าม หรือใช้วิธีการต้องห้ามแก่นักกีฬาที่อยู่ในการแข่งขันกีฬา หรือจัดการ หรือพยายามจัดการสารต้องห้าม หรือใช้วิธีการต้องห้ามที่ถูห้ามใช้นอกการแข่งขันกีฬาให้แก่ักกีฬาที่อยู่นอกการแข่งขันกีฬา, นักกีฬาหรือบุคคลอื่นร่วมกระทำผิดหรือพยายามร่วมกระทำผิด, นักกีฬาหรือบุคคลอื่นคบค้าสมาคมที่เป็นการต้องห้าม หรือนักกีฬาหรือบุคคลอื่นกระทำการเพื่อขัดขวางหรือตอบโต้การรายงานต่อเจ้าหน้าที่

อนึ่ง จำต้องพิจารณาภาระและมาตรฐานการพิสูจน์โดยต้องให้ความสำคัญกับการพิสูจน์จนสิ้นสงสัยในทุกกรณี (Proof Beyond a Reasonable Doubt) และการชั่งน้ำหนักความเป็นไปได้ของพยานหลักฐาน

ผู้ศึกษาพบว่า ในบางกรณีที่บุคคลอื่นซึ่งมิใช่นักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาตามความในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 มีลักษณะการกระทำที่เข้าข่ายการละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม (ADRVs) ตามมาตรา 22 อาทิ การค้าหรือพยายามค้าสารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้าม การจัดการหรือพยายามจัดการสารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามให้แก่ักกีฬาในการแข่งขันกีฬาหรือจัดการหรือพยายามจัดการสารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามที่ถูห้ามใช้นอกการแข่งขันกีฬาก็แก่นักกีฬานอกการแข่งขันกีฬา เป็นต้น กรณีเกิดข้อเท็จจริงที่มีลักษณะการกระทำของกลุ่มบุคคลอื่นที่อาจเป็นการกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้าม ตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 และข้อ 2 แห่งประกาศคณะกรรมการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา เรื่อง การกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้าม พ.ศ. 2565 แม้บุคคลอื่นนั้นจะมีความเกี่ยวข้องกับนักกีฬา กิจกรรมกีฬา โดยตรงหรือโดยอ้อมอย่างไรหรือไม่ก็ตาม ย่อมปฏิเสธไม่ได้ว่าการกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามของบุคคลอื่นนั้น ๆ มีผลต่อทัศนคติและเป็นแรงจูงใจของนักกีฬา หรือบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬา และเอื้ออำนวยให้สภาวะความพร้อมของจิตใจ ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้เป็นแรงที่กำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลที่มีต่อบุคคล หรือเกิดจากการเรียนรู้วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมในสังคม นำไปสู่พฤติกรรมการเล่นแบบบุคคลที่ตนเองให้ความสำคัญและรับเอาทัศนคตินั้นมาเป็นของตนเอง หรือการตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างก็ได้ที่เป็นอารมณ์และความรู้สึก (Affective) ความคิด (Cognitive) หรือพฤติกรรม (Behavioral)

อภิปรายผล

จากการศึกษาจนทำให้เป็นประจักษ์ได้ว่า กีฬามีความสำคัญต่อมวลมนุษยชาตินับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และมีแนวโน้มว่าการเล่นกีฬากลายเป็นการเล่นเพื่อประโยชน์ตัวเอง ไม่ใช่เพื่อสังคม การแข่งขันอย่างจริงจัง และเพื่อประโยชน์ทางการค้าหรือเศรษฐกิจ บทบัญญัติแห่งกฎหมายจึงเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดทิศทาง และการขับเคลื่อนกีฬาอย่างสง่างาม คงไว้ซึ่งจิตวิญญาณแห่งกีฬา (Spirit of Sport) อันเป็นคุณค่าที่แท้จริง ของกีฬา เป็นการเฉลิมฉลองจิตวิญญาณ ร่างกาย และจิตใจของมนุษย์ โดยจิตวิญญาณดังกล่าวเป็นสาระสำคัญ ในอุดมการณ์โอลิมปิก และแสดงคุณค่าให้เห็นผ่านกีฬา ซึ่งรวมถึง สุขภาพ จริยธรรม การแข่งขันตามกฎกติกา และความซื่อสัตย์ สิทธิต่าง ๆ ของนักกีฬา สมรรถนะที่เป็นเลิศ คุณลักษณะและความรู้ ความสนุกสนานและ เบิกบานใจ ความเป็นทีม ความทุ่มเทและความรับผิดชอบ การเคารพกฎและกฎหมาย การเคารพตนเองและ ผู้เข้าร่วมการแข่งขันอื่น ความกล้าหาญ ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและความสามัคคี จิตวิญญาณแห่งกีฬาที่ แท้จริงจะถูกแสดงให้เห็นที่ประจักษ์ได้โดยการเล่นกีฬาที่เป็นเลิศเพื่อพัฒนาความสามารถตามธรรมชาติของ มนุษย์อย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรม ดังนั้น สารต้องห้ามทางการกีฬาจึงขัดแย้งโดยสิ้นเชิงกับจิตวิญญาณของ การกีฬา

กฎหมายกีฬามีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการแข่งขันที่เป็นธรรมหรือ “Fair Play” ถือเป็นกรอบมาตรฐาน อาชีพ และจรรยาบรรณของกีฬา กฎหมายกีฬาประกอบด้วยเนื้อหาที่รวบรวมเกณฑ์มาตรฐานความประพฤติ ของนักกีฬาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่จะต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแนวทางเพื่อผดุงเกียรติศักดิ์แห่งกีฬา หลักการ ดังกล่าวนี้อถือเป็นมาตรฐานสากล ด้านกีฬาที่ก่อให้เกิดธรรมาภิบาลในกีฬา

สอดคล้องกับกิตติพัฒน์ นนทปัทมเดช, (2566) ระบุว่าประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (World Anti-Doping Code–WADC) แม่แบบของกฎหมายว่าด้วย การควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ใน ฐานะของกฎหมายกีฬาที่ถูกบัญญัติขึ้นอย่างเป็นสากล เพื่อปกป้องสิทธิขั้นพื้นฐานของนักกีฬา เพื่อความ ยุติธรรม ความเสมอภาค เพื่อสุขภาพ และเพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งจิตวิญญาณแห่งกีฬา และเพื่อประเทศชาติ ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติและมาตรฐานเดียวกันอย่างเป็นสากลทั่วโลก

พระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 และกฎหมายลำดับรองที่ เกี่ยวข้อง ในฐานะของกฎหมายภายในประเทศ (National legislations) ซึ่งได้มีพันธะผูกพันจากการรับรอง อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามในการกีฬา (International Convention Against Doping in Sport) นั้น ปัจจุบันยังมีปัญหากระบวนการลงโทษนักกีฬาและบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬา ซึ่งเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ฉบับปี ค.ศ. 2021 (WADC 2021)

5.1 ปัญหาการระงับข้อพิพาทในขั้นตอนก่อนการพิจารณา (Resolution Agreement) มีสภาพการ บังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาของประเทศไทยในปัจจุบันยังไม่ ครอบคลุมตาม Article 10.8 ของประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 (WADC 2021) ซึ่ง ส่งผลให้นักกีฬา บุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาหรือผู้เกี่ยวข้องเสียสิทธิดังกล่าว อีกทั้งยังไม่สามารถลดขั้นตอน หรือจำนวนคดีที่ต้องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาโทษของคณะกรรมการได้จึงเห็นควรให้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม

*****

ความในมาตรา 26 ให้มีขั้นตอนการระงับข้อพิพาท (Resolution Agreement) ตลอดจนการเพิ่มรายละเอียดสำหรับขั้นตอนดังกล่าวในกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง คือ ประกาศคณะกรรมการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาโทษของคณะกรรมการพิจารณาโทษ พ.ศ. 2565

5.2 ปัญหาการลงโทษนักกีฬาซึ่งเป็น “บุคคลที่ได้รับความคุ้มครอง” (Protected Person) บทบัญญัติที่ปรากฏตาม ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (WADC) ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิของนักกีฬาซึ่งเป็นกลุ่มเฉพาะที่ถูกจำแนกด้วยเงื่อนไขคืออายุและวัตถุประสงค์ของการเล่นกีฬา อาจกล่าวได้ว่า ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (WADC) ได้มุ่งเน้นให้กีฬาเป็นส่วนหนึ่งของสังคม นักกีฬา บุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬา หรือบุคคลอื่น จึงจำเป็นต้องมีสิทธิและหน้าที่ตามบริบทของสังคมและกีฬาอย่างสมดุล นอกจากนี้ยังปรากฏบทบัญญัติในการห้ามให้นักกีฬา บุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬา หรือบุคคลอื่น และถือเป็น บทบัญญัติแห่งการคุ้มครองสิทธิของนักกีฬาในกรณีที่เป็นผู้เยาว์หรือผู้ไร้ความสามารถที่สอดคล้องกับแนวคิดในการคุ้มครองสิทธิเด็กได้มีการริเริ่มบัญญัติรับรองไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (The Universal Declaration of Human Rights) และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child 1989) ในฐานะของข้อตกลงระหว่างประเทศที่จัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งองค์การสหประชาชาติ (United Nations--UN) ซึ่งถือเป็นมาตรฐานขั้นต่ำในการปฏิบัติต่อเด็ก และเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งกำหนดให้ “เด็ก” หมายถึง มนุษย์ทุกคน ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เว้นแต่จะบรรลุนิติภาวะตามกฎหมายต้องมีสิทธิภายใต้หลักสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ สิทธิที่จะมีชีวิตรอด (Right to Survival) สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Right to Protection) สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา (Right to Development) และสิทธิที่จะมีส่วนร่วม (Right to Participation)

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติทั้งหลายที่ปรากฏตามพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ปรากฏเพียงบทบัญญัติที่กำหนดให้นักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาเท่านั้นที่ต้องรับโทษในกรณีได้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้ามที่ถูกกำหนดไว้ตามมาตรา 22 ประกอบประกาศคณะกรรมการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา เรื่อง การกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการใช้สารต้องห้ามหรือวิธีการต้องห้าม พ.ศ. 2565 อีกทั้ง ผู้ศึกษาพบว่าไม่ปรากฏบทนิยามของบุคคลซึ่งได้รับความคุ้มครอง (Protected Person) หรือบทบัญญัติแห่งการรับรองสิทธิเหล่านี้ในพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ตลอดจนกฎหมายลำดับรองแต่ประการใด ถือได้ว่าปัจจุบันการลงโทษนักกีฬาในประเทศไทยยังไม่ครอบคลุมบทบัญญัติแห่ง การรับรองสิทธิของบุคคลกลุ่มนี้ จึงเห็นควรให้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา 3 โดยเพิ่มบทนิยามของบุคคลซึ่งได้รับความคุ้มครอง

5.3 ปัญหาการลงโทษบุคคลซึ่งเป็น “บุคคลอื่น” (Person) บทบัญญัติที่ปรากฏในประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ฉบับปี ค.ศ. 2021 (The 2021 World Anti-Doping Code) มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและปรามปรามในกีฬาปราศจากการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาอย่างแท้จริง เพราะนอกเหนือจากบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาแล้ว นักกีหายังต้องมีปฏิสัมพันธ์หรือกิจกรรมอื่น ๆ ในชีวิตประจำวันที่ต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น และในบางครั้งกลุ่มบุคคลอื่นเหล่านั้นอาจมีอิทธิพลต่อความเชื่อ ทศนคติ หรือมีผลต่อ

*****

การตัดสินใจของนักกีฬายังมีนัยยะสำคัญ ถือเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดทัศนคติอันมาจากประสบการณ์และค่านิยม ซึ่งเป็นสิ่งเร้ากระตุ้นให้เกิดทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ แล้วนำไปสู่การตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างก็ได้ ที่เป็นอารมณ์และความรู้สึก (Affective) ความคิด (Cognitive) หรือพฤติกรรม (Behavioral) ตามทฤษฎีทัศนคติ

ในกรณีที่บุคคลอื่นเหล่านั้นมีส่วนในการให้นักกีฬาก่อการละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม (ADRVs) ย่อมสมควรเป็นความผิดที่ต้องได้รับโทษเช่นกัน หรือกล่าวอีกนัยได้ว่า เพื่อเป็นการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence Theory) ให้ผู้กระทำผิดที่ได้รับโทษและบุคคลอื่นที่เห็นตัวอย่างทำให้เกิดความเกรงกลัวโทษจนไม่กล้ากระทำผิดขึ้นอีก เป็นการป้องกันมิให้เกิดการกระทำผิดขึ้นนั่นเอง

ปัจจุบันสภาพการบังคับใช้กฎหมายในกรณีดังกล่าว ยังคงเป็นปัญหาที่น่ากังวลเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากยังไม่มีบทลงโทษที่ครอบคลุมไปถึงบุคคลหรือองค์กรอื่น และย่อมส่งผลในระยะยาวต่อการปลูกฝังค่านิยมการเล่นกีฬาที่ผิดเพี้ยนไปจากจิตวิญญาณแห่งโอลิมปิกนิยาม (Olympism) ซึ่งเป็นสถานภาพทางความคิดที่อยู่บนพื้นฐานของความเท่าเทียมอย่างเป็นสากลและเป็นประชาธิปไตย จึงเห็นควรให้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมนิยามของบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาความในมาตรา 3 ให้หมายรวมถึงบุคคลธรรมดาหรือองค์กรอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกีฬา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการลงโทษนักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาตามพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555

ทั้งนี้ ประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ฉบับปี ค.ศ. 2021 (The 2021 World Anti-Doping Code) กำหนดในภาคีสมาชิก (Signatory) ทั้งหมดจะต้องกำหนดให้มีกฎเกณฑ์ที่กำหนดให้องค์กรและหน่วยงานด้านกีฬาอื่นใดซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจของภาคีมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตาม ดำเนินการ ถือตามและบังคับใช้ประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้ สารต้องห้ามโลก (World Anti-Doping Code) กรณีองค์กรหรือหน่วยงานด้านกีฬาอื่น ๆ ที่อยู่ภายใต้อำนาจไม่ได้กระทำตามหน้าที่ดังกล่าว ภาคีสมาชิกจะต้องดำเนินการกับองค์กรหรือหน่วยงานที่ว่อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือในแง่การดำเนินการหรือกฎของภาคีสมาชิก ซึ่งจะนำไปสู่การระงับสถานะความเป็นสมาชิกไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางกลุ่มขององค์กรหรือหน่วยงาน และต้องถูกออกจากรายการกีฬาที่จะจัดขึ้นในภายหน้าหรือรวมกีฬาทั้งหมดที่จัดภายในระยะเวลาที่กำหนด กล่าวคือ การไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (World Anti-Doping Code) จะทำให้สถานะของภาคีสมาชิกไม่ถูกรับรอง (Non-compliant With the World Anti-Doping Code) ซึ่งมีผลทำให้สูญเสียสิทธิพิเศษที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (World Anti-Doping Agency--WADA) การจ่ายค่าปรับ กิจกรรมต่อต้านการใช้สารต้องห้ามบางส่วนหรือทั้งหมดจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลหรือการครอบครองโดยบุคคลที่สามที่ได้รับอนุมัติ ผู้แทนของภาคีสมาชิกนั้น ๆ จะพ้นจากตำแหน่งสมาชิกของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการหรือหน่วยงานอื่น ๆ ของภาคีสมาชิกใด ๆ ของประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (World Anti-Doping Code) จนกว่าภาคีจะได้รับการคืนสถานะหรือเป็นเวลาหนึ่งปี แล้วแต่ระยะใดจะนานกว่า อีกทั้ง มีผลทำให้ประเทศของภาคีสมาชิกไม่ได้รับสิทธิในการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันระดับภูมิภาค ทวีป หรือระดับโลก ตลอดจนกิจกรรมที่จัดโดยองค์กรผู้จัดมหกรรมกีฬาในช่วงเวลาที่กำหนด และธงชาติของประเทศจะไม่ถูกนำขึ้นสู่เสา และผู้แทนของคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งชาติ

*****

และคณะกรรมการพาราลิมปิกแห่งชาติของภาคีประเทศจะถูกห้ามมาให้เข้าร่วม นักกีฬาและบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาที่เป็นตัวแทนของประเทศนั้น ไม่สามารถเข้าร่วมในการแข่งขันระดับภูมิภาค ทวีป หรือระดับโลก หรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดโดยองค์การผู้จัดมหกรรมกีฬา นอกเหนือจากการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเกมส์ พาราลิมปิกเกมส์ในครั้งถัดไปจนกว่าจะมีการคืนสถานะ แล้วแต่ระยะใดจะนานกว่า

เหล่านี้คือผลลัพธ์ที่ถูกกำหนดสำหรับกรณีการได้รับสถานะเป็นภาคีสมาชิกไม่ถูกรับรอง (Non-compliant With the World Anti-Doping Code) ซึ่งบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ในฐานะกฎหมายภายในประเทศที่จำต้องสอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (World Anti-Doping Code--WADC) ถือเป็นหัวใจและกลไกสำคัญของการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านสารต้องห้ามทางการกีฬาในประเทศไทยที่เป็น ข้อบ่งชี้เกี่ยวกับสถานะดังกล่าวได้ เมื่อปรากฏบทบัญญัติข้อกฎหมายใด ๆ ที่ยังไม่ครอบคลุม การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ตามที่ผู้ได้ศึกษานำเสนอจึงถือเป็นการป้องกันไม่ให้ประเทศไทยมีสถานะเป็นภาคีสมาชิกไม่ถูกรับรอง (non-compliant with the World Anti-Doping Code) เหมือนดังเช่นในอดีตของช่วงปี พ.ศ. 2564 ที่ทำให้ประเทศไทยเสื่อมเสียเกียรติภูมิอย่างเป็นวงกลางระดับโลก ตลอดจนการถูกถอดถอนสิทธิ์ ในการจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างมหาศาล อีกทั้งโอกาสในการเติบโตทางอุตสาหกรรมกีฬา เศรษฐกิจ และการพัฒนาสังคมด้วยกีฬา

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากการศึกษาปัญหากระบวนการลงโทษนักกีฬาและบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาตามพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 มีข้อเสนอแนะสำหรับอนุวัติกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้ สารต้องห้ามโลก (WADC) และเพื่อให้กฎหมายเป็นเครื่องมือเพื่อบรรลุเป้าหมายทางสังคม เพื่อรรถประโยชน์เชิงสังคม กฎหมายที่ดีจะต้องสร้างสิ่งที่เป็นจุดสมดุลของผลประโยชน์ของคนในสังคม ตามสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีอรรถประโยชน์ (Utilitarianism) การบัญญัติกฎหมาย หรือการใช้กฎหมายที่เป็นเครื่องมือของการควบคุมคนในสังคมอยู่บนความสำนึก เน้นประโยชน์ร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม โดยคาดหวังให้สังคมเกิดความสงบตามหลักความสมานฉันท์ของสังคม อีกทั้งกฎหมายต้องมั่นคงแต่ต้องไม่หยุดนิ่ง มุ่งสร้างโครงสร้างสังคมให้มีประสิทธิภาพในการตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างสูงสุดโดยให้เกิดการร้าวฉานหรือสูญเสียน้อยที่สุด ตามทฤษฎีวิิศวกรรมสังคม (Social Engineering Theory) ของรอสโค พาวด์ กระบวนการลงโทษนักกีฬาและบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาตามพระราชบัญญัติควบคุมการใช้ สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ขาดกลไกการเข้าทำข้อตกลงการระงับข้อพิพาท (Resolution Agreement) ในขั้นตอนก่อนการพิจารณาคดี (Pre-Adjudication) ตลอดจนการขาดบทบัญญัติและบทคุ้มครองสิทธิ์ของบุคคลซึ่งได้รับความคุ้มครอง (Protected Person) และบทบัญญัติโทษที่ไม่ครอบคลุมไปถึงบุคคลอื่น (Person) ซึ่งได้กระทำการอันมีลักษณะที่ถือเป็นความผิด

*****

1. แก้ไขเพิ่มเติมความในบทบัญญัติมาตรา 26 เพื่อรองรับสิทธินักกีฬา บุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬา หรือบุคคลอื่น ให้สามารถใช้สิทธิการเข้าทำข้อตกลงระงับข้อพิพาท (Resolution Agreement) ในขั้นตอน ก่อนการพิจารณา (Pre-Adjudication) โดยแก้ไขเพิ่มเติมเป็น

“มาตรา 26 เมื่อคณะกรรมการพิจารณาโทษได้รับรายงานจากสำนักงานว่า นักกีฬาหรือบุคคลซึ่ง สนับสนุนการกีฬาฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 22 ให้คณะกรรมการพิจารณาโทษดำเนินการพิจารณาเพื่อมี คำสั่ง และแจ้งคำสั่งนั้น ให้แก่นักกีฬา บุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ต่อไป

การพิจารณาตามวรรคหนึ่ง ต้องให้นักกีฬา บุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงหลักฐานของตนในกระบวนการพิจารณาที่เป็น ธรรม

นักกีฬาหรือบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬามีสิทธิเข้าทำข้อตกลงระงับข้อพิพาท เป็นหนังสือต่อสำนักงาน ก่อนการพิจารณาตามวรรคหนึ่งได้

การระงับข้อพิพาท การพิจารณา การกำหนดโทษทางกีฬา และการแจ้งคำสั่ง ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

2. เพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งนิยามมาตรา 3 สำหรับนักกีฬาซึ่งเป็น “บุคคลที่ได้รับความคุ้มครอง” (Protected Person)

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“บุคคลที่ได้รับความคุ้มครอง” หมายความว่า นักกีฬาที่มีอายุไม่เกินสิบหกปีบริบูรณ์ หรือนักกีฬาที่มี อายุไม่เกินสิบแปดปีบริบูรณ์ ซึ่งไม่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มทะเบียนที่ต้องถูกเก็บตัวอย่างนอกช่วงการแข่งขันและไม่ เคยเข้าร่วมแข่งขันในมหกรรมกีฬาระดับนานาชาติ หรือเป็นนักกีฬาผู้มีความบกพร่องทางความสามารถในการ ทำนิติกรรมโดยเหตุอื่นที่นอกจากอายุตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

และผู้ศึกษาเห็นควรให้กำหนดวิธีการการพิจารณาโทษเพื่อคุ้มครองในกรณีดังกล่าวเพิ่มเติมใน ประกาศคณะกรรมการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาโทษของ คณะกรรมการพิจารณาโทษ พ.ศ. 2565 และเพิ่มเติมข้อยกเว้นที่มีให้ใช้บังคับโทษการเปิดเผยต่อสาธารณะ และการรายงานต่อสาธารณะ สำหรับกรณีนักกีฬาซึ่งเป็น “บุคคลที่ได้รับความคุ้มครอง” (Protected Person) ของประกาศคณะกรรมการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา เรื่อง หลักเกณฑ์ ในการกำหนด โทษทางกีฬา พ.ศ. 2565

3. เพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งนิยามมาตรา 3 สำหรับบุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬาให้ครอบคลุมความหมาย รวมถึง “บุคคลอื่น” (Person) โดยแก้ไขเพิ่มเติมเป็น

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“บุคคลซึ่งสนับสนุนการกีฬา” หมายความว่า ผู้ฝึกสอน ผู้ฝึกซ้อม ผู้จัดการ ตัวแทน คณะทำงานร่วม ทีม เจ้าหน้าที่ บุคลากรทางการแพทย์และทางเวชกิจฉุกเฉิน หรือบิดามารดาของนักกีฬา หรือบุคคลอื่นใด ซึ่ง

*****

ให้การรักษา ให้ความช่วยเหลือ หรือทำงานร่วมกับนักกีฬาที่เข้าร่วมหรือเตรียมตัวสำหรับการแข่งขันกีฬา และ
หมายความว่ารวมถึงบุคคลธรรมดาหรือองค์กรอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกีฬา”

บรรณานุกรม

ก้องศักดิ์ ยอดมณี,(2560) “บทบาทของกฎหมายและการรับรู้กฎหมายเพื่อการคุ้มครองนักกีฬาอาชีพ,”
(วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กิติพัฒน์ นนทปัทมคุลย์,(2566) ทฤษฎีความยุติธรรมของจอห์น รอลส์ (John Rawls’ a Theory of
Justice)

เมษายน ออนไลน์) ที่มา: [https://web.facebook.com/ notes/kritaya-soongkaeng/ทฤษฎีความ
ยุติธรรมของจอห์น-รอลส์-john-rawls-a-theory-of-justice/
2014402055237962/?_rdc=1&_rdr.](https://web.facebook.com/notes/kritaya-soongkaeng/ทฤษฎีความยุติธรรมของจอห์น-รอลส์-john-rawls-a-theory-of-justice/2014402055237962/?_rdc=1&_rdr)

จิต เศรษฐบุตร,(2556) หลักกฎหมายแพ่งลักษณะละเมิด, พิมพ์ครั้งที่ 8, (กรุงเทพ- มหานคร
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ตำราและเอกสารประกอบการสอนคณะ นิติศาสตร์.

จรัญ โฆษณานันท์,(2565) นิติปรัชญาแนววิพากษ์, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ นิติธรรม,
สำนักงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา,(2564) เอกสารรวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม
การใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา 2564 (กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง, 2564) (ออนไลน์) ที่มา:
<https://www.dcat.in.th/resources/anti-doping>

วิชัย อริยะนันท์,(2544) การระงับข้อพิพาทที่เกิดจากสัญญาการค้าระหว่างประเทศ.รวมบทความ ข้อบังคับ
ข้อตกลงระหว่างประเทศ กฎหมาย และคำพิพากษาศาลฎีกาเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ เล่ม 2
(กรุงเทพมหานคร: สำนักงานอนุญาโตตุลาการ.

Hessert, B.(2020) The protection of minor athlete in sports investigation proceedings (The
International Sports Law Journal, October 30, 2020). [Online], Source:
<https://link.springer.com/article/10.1007/s40318-020-00177-5>

World Anti-Doping Agency,(2021). The 2021 World Anti-Doping Code [Online], Source:
https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/2021_wada_code.pdf